



රුහුණ විශ්වවිද්‍යාලය

සාමාන්‍ය විද්‍යා උපාධි

තෙවන ස්ථලය (පළමු සමාසික) පරීක්ෂණය

2015 ජූනි

විෂයය: ගණිතය

පාඨමාලා ඒකකය: MAT311β/MPM3113 (සමූහ වාදය)

කාලය: පැය දෙකයි (02)

ප්‍රශ්න 04 කට පමණක් පිළිතුරු සපයන්න.

1. a) $G = \left\{ \begin{pmatrix} p & q \\ 0 & r \end{pmatrix} \mid p, q, r \in \mathbb{R}, pr \neq 0 \right\}$ න්‍යාස ගුණනය යටතේ සමූහයක් සාදන බව පෙන්වන්න.
- b) G සමූහයේ H නොහිස් කුලකයක් G හි ප්‍රමත උප සමූහයක් වන්නේ සියලු $x, y \in H$ සහ $g \in G$ සඳහා $(gx)(gy)^{-1} \in H$ නම් සහ නම්ම පමණක් බව සාධනය කරන්න.
- c) ඉහත b) කොටස භාවිතයෙන් $N = \left\{ \begin{pmatrix} 1 & k \\ 0 & 1 \end{pmatrix} \mid k \in \mathbb{R} \right\}$ යන්න G හි ප්‍රමත උප සමූහයක් වන බව පෙන්වන්න.

2. a) $G = \langle a \rangle$ යනු ගණය n වූ චක්‍රීය සමූහයක් යැයි ගනිමු. $G = \langle a^m \rangle$ වන්නේ $\gcd(m, n) = 1$ නම් සහ නම්ම පමණක් බව පෙන්වන්න.
- b) $\mathbb{Z}_2 \times \mathbb{Z}_3 = \{(a, b) : a \in \mathbb{Z}_2, b \in \mathbb{Z}_3\}$ කුලකය සලකන්න.
- (i) $\mathbb{Z}_2 \times \mathbb{Z}_3$ හි අවයව ලියා දක්වන්න.
- (ii) $\mathbb{Z}_2 \times \mathbb{Z}_3$ යන්න සියලු $(a, b), (c, d) \in \mathbb{Z}_2 \times \mathbb{Z}_3$ සඳහා $(a, b) \oplus (c, d) = (a \oplus c, b \oplus d)$ ලෙස අර්ථ දක්වා ඇති \oplus කර්මය යටතේ සමූහයක් සාදන බව පෙන්වන්න.
- (iii) $\mathbb{Z}_2 \times \mathbb{Z}_3$ යන්න ආබේලියානු සමූහයක් සාදයිද? ඔබේ පිළිතුර සනාථ කරන්න.
- (iv) $G = \langle (1, 1) \rangle$ බව පෙන්වන්න..
- (v) a) කොටස භාවිතයෙන් $\mathbb{Z}_2 \times \mathbb{Z}_3$ චක්‍රීය සමූහයෙහි අනෙකුත් ජනකයන් සොයන්න.

3. a) $\alpha = (6217)(2413)$ යනු $X = \{1, 2, 3, 4, 5, 6, 7\}$ කුලකය මත අර්ථ දක්වා ඇති සංකරණයක් යැයි ගනිමු.
- (i) α යන්න විද්‍යුක්ත චක්‍රයන්ගේ ගුණනයක් ලෙස සහ transpositions වල ගුණනයක් ලෙස ප්‍රකාශ කරන්න.
- (ii) α ඔත්තේ සංකරණයක් වේද? ඔබේ පිළිතුර සනාථ කරන්න.
- b) $p = (135), q = (241)$ සහ $r = (2354)$ යනු $X = \{1, 2, 3, 4, 5\}$ කුලකය මත අර්ථ දක්වා ඇති සංකරණයන් යැයි ගනිමු. $\tau = p^2 q^{-1} r$ සහ $o(\tau)$ සොයන්න.

- c) H සහ K යනු G සමූහයේ උප සමූහ දෙකක් යැයි ගනිමු.
 (i) $H \cap K$ යනු G හි උප සමූහයක් බව;
 (ii) H සහ K දෙකම G තුළ ප්‍රමත වන්නේ නම් $H \cap K$ යන්න G තුළ ප්‍රමත වන බව පෙන්වන්න.

4. a) a සහ b යනු G සමූහයක අභිමත ප්‍රභින්න අවයව දෙකක් සහ H යනු, G හි උප සමූහයක් යැයි ගනිමු.
 (i) $Ha = H \Leftrightarrow a \in H$;
 (ii) $Ha = Hb \Leftrightarrow ab^{-1} \in H$
 බව පෙන්වන්න.
 b) උප සමූහයක ඕනෑම දකුණක් (වමන්) සහකුලක දෙකක් විසුකිත හෝ සර්වසම වන බව පෙන්වන්න.
 c) $x \in G$ සියලුම අවයව සඳහා $xH = Hx$ වන්නේ නම් G සමූහයේ H උප සමූහයකට ප්‍රමත උප සමූහයක් යැයි කියනු ලැබේ.
 $H = \{0, 2, 4\}$ යනු $G = (\{0, 1, 2, 3, 4, 5\}, \oplus_6)$ සමූහයේ උප සමූහයක් යැයි ගනිමු.
 (i) G තුළ H හි සියලුම වමන් සහ දකුණක් සහකුලක ලැයිස්තු ගත කරන්න.
 (ii) එනමින් H යන්න G තුළ ප්‍රමත වන්නේ දැයි නිර්ණය කරන්න.

5. a) G සහ G' යනු සමූහ දෙකක් සහ $f : G \rightarrow G'$ යනු සර්වප්තාවයක් යැයි ගනිමු. f හි මදය ($\text{Ker} f$) අර්ථ දක්වන්න.
 (i) $\text{Ker} f$, G හි ප්‍රමත උප සමූහයක් වන බව;
 (ii) f එකට - එක වන්නේ $\text{Ker} f = \{e\}$ නම් සහ නමම පමණක් බව සාධනය කරන්න. මෙහි e යනු G හි සර්වසාමයය වේ.
 b) $(G, *)$ සහ (G', \circ) යනු සමූහ දෙකක් යැයි ගනිමු. $f : G \rightarrow G'$ සර්වප්තාවයක් වේ යන්නෙන් අදහස් කරන්නේ කුමක්දැයි අර්ථ දක්වන්න.
 $(\mathbb{R} \setminus \{-1\}, *)$ සහ $(\mathbb{R} \setminus \{0\}, \cdot)$ යනු සමූහ දෙකකි. සියලුම $a, b \in \mathbb{R} \setminus \{-1\}$ සඳහා $'*'$ කර්මය $a*b = a+b+ab$ ලෙස අර්ථ දක්වා ඇති අතර $'\cdot'$ යනු සාමාන්‍ය ගුණනයයි.
 (i) $f : \mathbb{R} \setminus \{0\} \rightarrow \mathbb{R} \setminus \{-1\}$ සඳහා සුදුසු අනුරූපනයක් අර්ථ දක්වන්න. එනමින් $(\mathbb{R} \setminus \{0\}, \cdot) \cong (\mathbb{R} \setminus \{-1\}, *)$ බව පෙන්වන්න.
 (ii) f හි මදය ($\text{Ker} f$) සොයන්න.

6. පහත දැක්වෙන ප්‍රකාශ සත්‍ය නම් සාධනය කරන්න. අසත්‍ය නම් උදාහරණයකින් පැහැදිලි කරන්න.

- a) H සහ K යනු G සමූහයක උප සමූහ දෙකක් වේ. $HK = KH$ වේ නම් HK යන්න G හි උප සමූහයක් වේ.
 - b) H යනු $H^{-1} = H$ වන පරිදි වූ G සමූහයක නොහිස් උප කුලකයකි. මෙහි $H^{-1} = \{h^{-1} : h \in H\}$ වේ. එවිට H යනු G හි උප සමූහයක් වේ.
 - c) a යනු G වක්‍රීය සමූහයක ජනකයක් නම් a^{-1} ද ජනකයක් වේ.
 - d) $(\mathbb{Q}, +) \cong (\mathbb{Q}^*, \cdot)$ වේ. මෙහි $\mathbb{Q}^* = \mathbb{Q} \setminus \{0\}$ වේ.
 - e) G' යනු G සමූහයේ න්‍යාදේශ්‍ය උප සමූහයක් යැයි ගනිමු. එවිට G' යන්න G කුල ප්‍රමත වේ.
-